

SKANSKA

Lära för livet – hur mycket är det värt?



Skanskas skol-
samverkan i fyra
svenska byggprojekt





Vårt svar på en växande samhällsutmaning

De senaste åren har andelen inskrivna hos Arbetsförmedlingen som saknar fullständig gymnasieutbildning ökat markant. Det visar hur viktigt det är att barn och unga förstår betydelsen av utbildning för att en dag få jobb och försörja sig.

Samtidigt har många skolor svårt att uppnå skollagens krav på att ge elever kunskap om arbetsliv och företagande, något som skulle kunna stärka elevernas motivation och driv att fortsätta studierna.

De senaste åren har även kommissionerna för social hållbarhet som våra tre storstadskommuner publicerat pekat ut våra viktigaste samhällsutmaningar. De listar utbildning och ungas uppväxtvillkor som prioriterade områden.

Skanska vill och kan bemöta den här samhällsutmaningen. Vi kan stötta skolan i att ge elever inblick i näringslivet och inspiration till en framtida yrkesbana. Fyra av våra byggprojekt i storstadsområdena har under flera år samverkat med skolor och givit elever studiebesök, prova-på-erfarenheter, vuxna förebilder, verklighetsbaserade skoluppgifter, inspirationsföreläsningar med mera.

För att utreda om våra insatser verkligen gör skillnad och ger samhällsekonomisk nytta anlätades det oberoende utvärderingsföretaget Payoff. Deras slutsats: om byggprojektens insatser bidrar till att fyra av 490 involverade elever klarar studierna och kommer i arbete ett år tidigare än annars varit fallet, så är hela satsningen lönsam.

”Om fyra av 490 elever klarar studierna och kommer i arbete ett år tidigare så är hela satsningen lönsam”

Rapporten pekar också ut framgångsfaktorer som ger hög sannolikhet att lyckas - värdefull kunskap som kan föras vidare till framtida projekt. De insikterna delar vi med oss av i den här sammanfattningen, med hopp om att inspirera andra organisationer att samverka med skolor. På så vis kan vi tillsammans ge eleverna fler vägval och visioner av sin egen framtid.

Det här är ett sammandrag av rapporten om skolsamverkan. Du kan läsa den fullständiga utvärderingen från Payoff Utvärdering och Analys AB på [skanska.se/skolsamverkan](https://www.skanska.se/skolsamverkan)



Citadellsstaden, Malmö

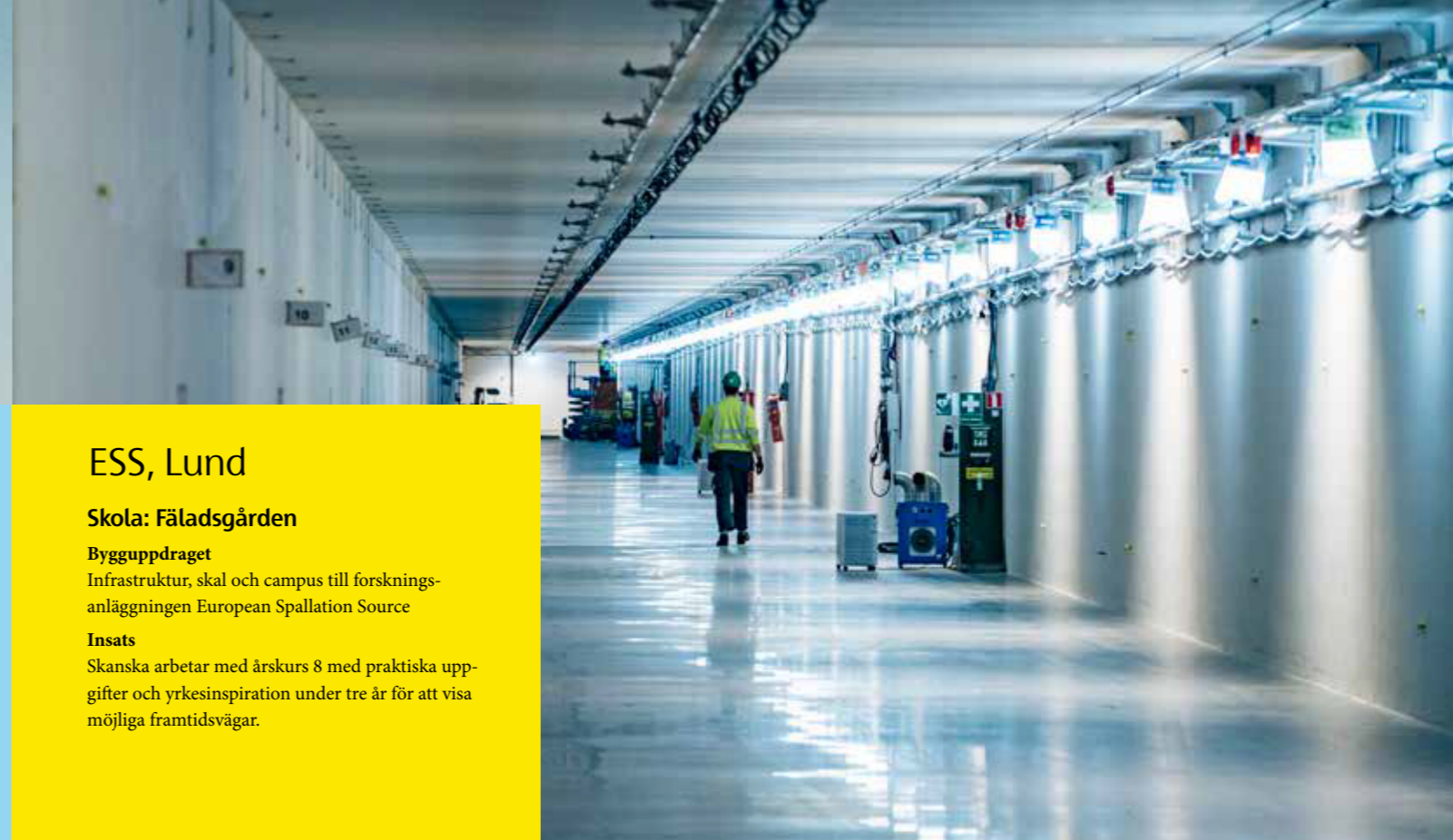
Skolor: Johannesskolan och Hermodsdalsskolan

Bygguppsdraget

Två kvarter med hyresrätter, bostadsrätter och kommersiella lokaler

Insats

Samarbete med organisationen My Dream Now där företagens medarbetare blir klasscoacher. Coachen träffar en högstadiesklass fyra gånger per år för att hjälpa eleverna hitta sin egen väg till utbildning och jobb.



ESS, Lund

Skola: Fäladsgården

Bygguppsdraget

Infrastruktur, skal och campus till forskningsanläggningen European Spallation Source

Insats

Skanska arbetar med årskurs 8 med praktiska uppgifter och yrkesinspiration under tre år för att visa möjliga framtidsvägar.

Mångfald av initiativ ger **lokal effekt**

Skanskas hållbarhetsinsatser görs i kärnverksamheten, ute i byggprojekten som har stort eget mandat att genomföra insatser tillsammans med kunder och samarbetspartners.

De fyra utvärderade skolsamverkansinsatserna sträcker sig totalt från 2016 till 2020. Engagerade Skanska-medarbetare bidrar under perioden med en del av sin arbetstid för att ge cirka 490 elever kunskap, inspiration och stöd.

Satsningarna har samma grundtanke men helt olika utformning

eftersom byggprojekten spänner över en stor bredd: från traditionella bostadskvarter till en forskningsanläggning i världsklass. Omfattningen varierar, från ett fåtal träffar och studiebesök till tre år av kontinuerliga inblickar i byggprocessen med tillhörande skoluppgifter.



Kvibergs Ängar, Göteborg

Skolor: Angeredsgymnasiet och Gårdsåsskolan

Bygguppsdraget

250 bostäder i lamellhus, punkthus och radhus.

Insats

Under tre år låter Skanska en gymnasie- och en högstadiesklass följa byggprojektet och lära sig om bostadsutvecklingens faser, yrkesroller och jobbmöjligheter. Studiebesök, skoluppgifter, föredrag med mera.



Spårväg City, Stockholm

Skola: Rinkebyskolan

Bygguppsdraget

En ny sträcka spårväg och tillgänglighetsanpassade hållplatser.

Insats

Inspirera tjejer i årskurs 9 till en karriär inom byggbranschen, ge dem kvinnliga förebilder och visa möjligheter till anställning. Ett studiebesök på arbetsplatsen och en träff på skolan.

Byggprojektens mål med skolsamverkan

- Motivera eleverna att satsa på skola och vidareutbildning
- Öka förståelsen för eget ansvar i studierna
- Ge positiva förebilder i arbetslivet
- Bidra till skollagens krav att ge elever kunskap om arbetsliv och företagande
- Inspirera till karriärval inom teknik/byggnation där det finns många arbetstillfällen och stort rekryteringsbehov



Arbetsliv eller utanförskap – värdet av skolsamverkan

Att stödja skolelever och unga som saknar förebilder i arbetslivet kan skapa långsiktigt positiva samhällsekonomiska effekter.

Skolan ska förbereda eleverna för ett självständigt liv där de försörjer sig själva. Om elever ser sambandet mellan kunskapen de får i klassrummet och framtidens jobb kan intresset för skolarbetet öka. Om de dessutom väljer en bransch med många arbetstillfällen ökar chansen till försörjning ytterligare.

På kort sikt kan skolsamverkan bidra till att elever trivs, motiveras och klarar skolgången utan resurskrävande stöd. På längre sikt skapas samhällsvärde genom att ungdomar med relevant utbildning lättare får arbete, betalar skatt, försörjer

sig själva och sin familj samtidigt som de bidrar till produktion av varor och tjänster. Då uppstår stor samhällsekonomisk nytta och samtidigt livskvalitet för individen.

Ett uteblivet stöd, som i förlängningen bidrar till utanförskap, kan däremot få negativa konsekvenser under lång tid. Dels i form av minskad produktion av varor och tjänster om eleven inte kommer i arbete och dels genom ökade kostnader för bidrag, stödinsatser och kanske i slutändan ohälsa eller kriminalitet.

Payoff drar därför den generella slutsatsen att stödjande insatser för barn och unga sannolikt ger mångfald tillbaka till samhället under lång tid.





”Det finns goda förutsättningar att Skanskas satsningar ger betydande bidrag till samhällsekonomin”



Skanska i skolan – samhällsvärde i siffror

Sannolikheten för samhällsvinst är hög. Att en elev i framtiden får heltidsanställning utan subventioner på vägen ger en halv miljon kronor i samhällsekonomiskt värde på bara ett år.

Det går naturligtvis inte att säga säkert hur många elever som får jobb i framtiden tack vare skolsamverkan. Men Payoff konstaterar att bara några få individer behöver påverkas för att ge samhällsvärden på miljontals kronor och snabb återbetalning av insatsen.

Hur mycket tjänar samhället på att en människa kommer i jobb?

Payoff beräknar att varje individ som skaffar ett heltidsarbete utan subventioner ger ett samhällsekonomiskt värde motsvarande 500 000 kr per år. (Se komplett beräkning i Payoffs rapport på skanska.se/skolsamverkan)

Hur mycket har insatserna kostat?

Skanskas medarbetare har lagt olika mycket tid på att planera och genomföra samverkansaktiviteter i de fyra projekten. Arbetet beräknas motsvara 1 600–14 800 kronor per elev. Skanskas totala kostnad beräknas till 1 770 000 kronor.

Vad krävs för att skolsamverkan ska löna sig?

Lönsamhet innebär att satsningen ger intäkter som överstiger kostnaden för genomförandet. För att skolsamverkan ska betala sig behöver enbart fyra av 490 elever klara sina studier och komma i arbete ett år tidigare de gjort annars. Då är helheten lönsam inom mindre än ett år.

Hur troligt är det att samverkan verkligen ger samhällsvinst?

Payoff konstaterar att de deltagande eleverna går i skolor där det ofta saknas vuxna förebilder i arbetslivet bland föräldrarna. Ensamkommande barn har inga närvarande föräldrar alls. För elever som inte får stöd hemifrån att studera och skaffa arbete kan skolsamverkan bli särskilt betydelsefull.

Med den bakgrunden bedömer Payoff att det finns goda förutsättningar att Skanskas satsningar ger betydande bidrag till samhällsekonomin.



Tidsperiod: 5 år



Deltagare: 490 elever



Insatskostnad: 1,77 miljoner kr



Samhällsvärde: 500 000 kr per elev som får heltidsarbete

Vad vinner de unga?

Så säger elever och skola

Eleverna fick frågan om vad Skanska skulle kunna göra bättre. Så här svarade några av dem.

”Allt är bra som det är.”

”Att företaget kommer till vår skola mer för att vi inte har tid att gå till stan där dem befinner sig!”

”Tänk på att vi redan har för många uppgifter i skolan!”

”Att träffas oftare.”

”Prata ej för mycket SNÄLLA!!”

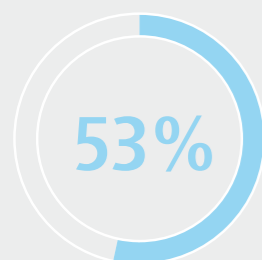
”Nej jag har inget tips för allt är bra!”

”Visa exakt vad de gör i sitt yrke.”

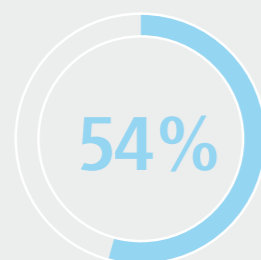
”Ge oss inte uppgifter som vi inte vet om hur man gör, som t.ex. skiss.”

”God fika varje gång! Så lyssnar vi extra noga!”

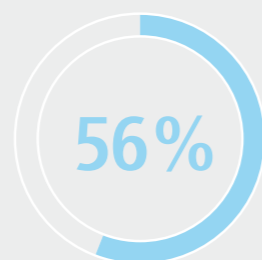
”Gör lektionerna lite roligare kanske.”



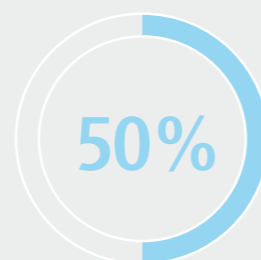
53 procent av de 180 som svarade har fått större förståelse för vikten av utbildning.



54 procent har lärt sig mycket genom att träffa yrkespersoner från arbetslivet.



56 procent vet mer om olika yrkesroller och karriärer än tidigare.



Hälften tänker mer på att skaffa extrajobb eller sommarjobb än förut.

Payoff har kartlagt vad eleverna och deras pedagoger tycker om byggprojektens insatser. I enkätfrågor har de svarat på om insatserna har varit bra och motiverande.



Payoff skriver i rapportens slutsats att ...

Skanskas skolsatsning gör skillnad på riktigt.

Även om inte alla elever påverkas kan enskilda elever mycket väl få en avgörande inspiration och motivation till utbildningsvägar och yrkesval genom att få chansen att möta representanter från arbetslivet.

Dessa resultat är tillräckliga för att bedöma satsningarna som både socialt och samhälls-ekonomiskt lyckosamma.

Genom att bara ”rädda” fyra elever så kommer återbetalningen för Skanskas alla fyra projekt tillsammans betalas sig på under ett års tid.

Pedagogerna beskriver för Payoff att ...

- Eleverna har fått kunskap om arbetslivet och specifika arbetsuppgifter på ett sätt som skolan har svårt att förmedla.
- Eleverna har fått insikt om att efterfrågan på arbetskraft är stor och yrkena är välbetalda.
- Skanskas medarbetare berättar på ett bra sätt om sina livsresor och visar eleverna att de kan nå sina mål trots olika utgångspunkter i livet.
- Samverkan ger möjlighet att inspirera fler tjejer till teknikyrken.
- Lärarna tror att Skanskas skolsatsningar kan ge mycket positiva effekter, men önskar att fler företag och offentlig sektor gjorde liknande insatser för att visa eleverna fler möjligheter i arbetslivet.
- Skolan anser att samverkan är mödan värd om så bara ett fåtal elever istället för utanförskap leds till en yrkeskarriär och samhällsdeltagande.

”Hittills har det varit jättespännande. Vi har fått lära oss saker vi inte visste förut och de lär sig av våra tankar och idéer. Jag tar med mig alla yrken jag har fått lära mig och det vi fick höra att om man kämpar och verkligen vill nå sitt mål så klarar man det till slut.”

Dania Mahmoud, klass SA1 Angeredsgymnasiet

Vi fick pris!

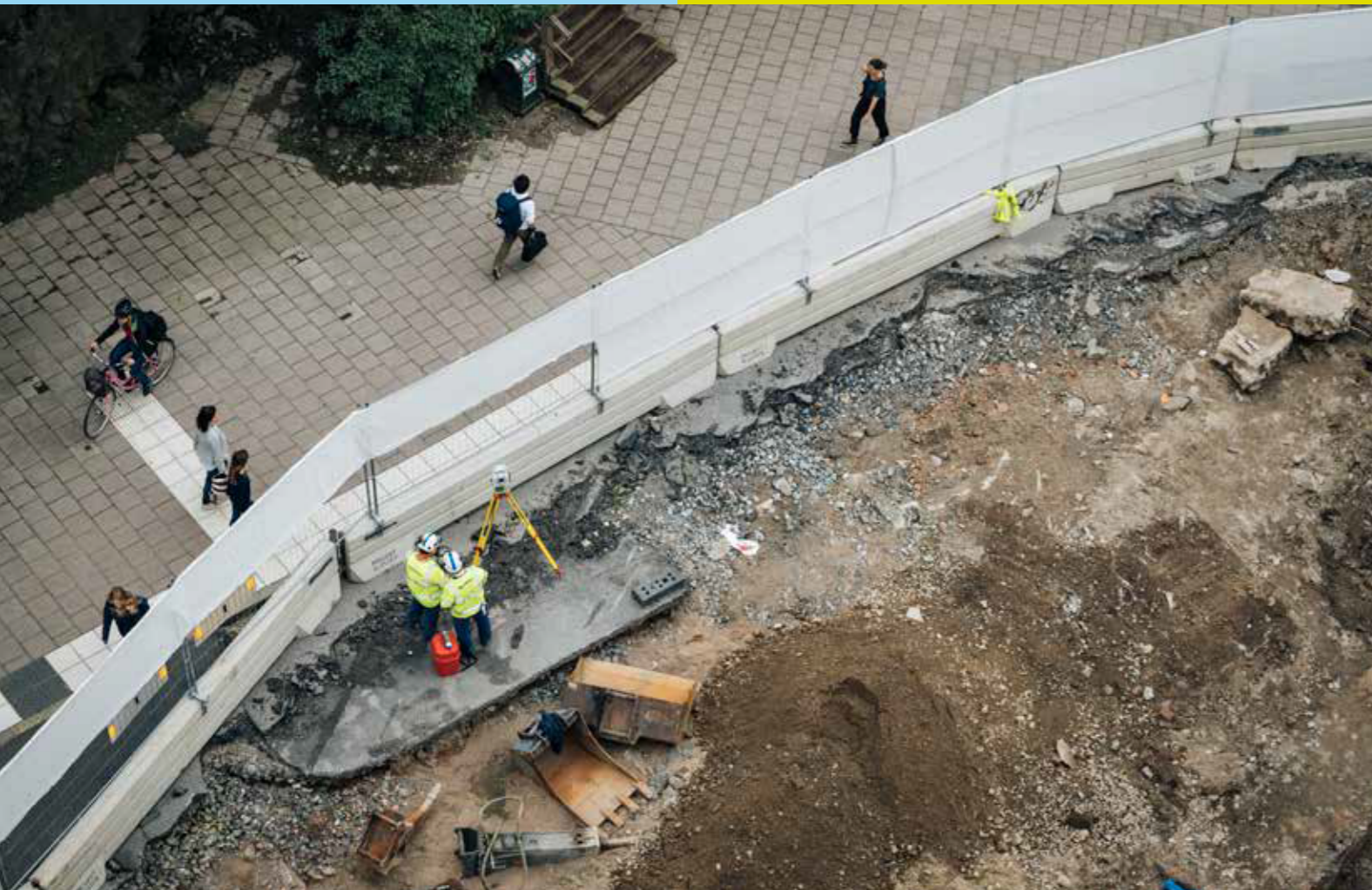
I oktober 2018 vann skolsamverkan i bostadsprojektet Kvibergs Ängar Göteborgregionens pris Utmärkelsen för bästa samverkan mellan skola och näringsliv. Det uppmärksammar och premierar skolor, företag och yrkeslärare som arbetar långsiktigt, strategiskt och kvalitativt.



Fån vänster: Karl Malmqvist, projektutvecklare Skanska. Jaqueline DeCerein, projektledare Samhällsinvestering Skanska. Asal Josefsson, rektor Angereds-gymnasiet. Ahmed Ali, träarbetarlärning Skanska.

”Utanförskapet är stort i vissa delar av Malmö och inom Skanska har vi under en tid tittat på vilka investeringar vi kan göra lokalt. Jag försöker hjälpa eleverna att hitta något som inspirerar dem och ge dem en utgångspunkt för att hitta lämpliga karriärvägar att välja i framtiden.
Det här arbetet ger oerhört mycket.”

Patrik Lundberg, en av Skanskas sex klasscoacher i Malmö.



Vad vinner vi själva? Positiva effekter för Skanska

För Skanska är skolsamverkan en meningsfull samhällsinsats, men samtidigt långt ifrån ett välgörenhetsarbete. Vi har själva mycket att vinna.

Samverkan mellan byggprojekt och skolor ger Skanska möjlighet att stärka värdegrunden som en engagerad samhällsbyggare, agera som en ansvarsfull arbetsgivare och ge medarbetare chans till personlig utveckling. De får på ett meningsfullt sätt bidra till samhällsutvecklingen och uppfattar därmed företaget som en attraktiv arbetsgivare.

De Skanskaanställda som deltagit i skolprojekten betonade att de vill arbeta på ett företag som tar samhällsansvar. De känner att de både har nått

fram till ungdomar och utvecklats som individer med förståelse för samhället.

Att satsningarna varit så olika och utvärderats grundligt ger möjlighet att sätta samman lärdomarna i en manual för framtida projekt. På så sätt kan också våra kunder få tydliga erbjudanden inom socialt hållbart byggande, där vi tillsammans kan skapa stora samhällsvärden.

Skolsamverkan stärker också Skanskas roll som en attraktiv leverantör till offentlig sektor och lägger grunden för fler hållbara affärer i framtiden. När vi kan visa på genomförda insatser ökar Skanskas konkurrenskraft i upphandlingar med krav på social hänsyn. Vi bidrar till kommunernas egen måluppfyllelse.

Framgångsfaktorer – så maxar vi effekten

Payoffs utvärdering lyfter fram framgångsfaktorer som har visat sig vara av särskild betydelse i de fyra projekten. De ökar sannolikheten att göra skillnad på riktigt.

• Engagemang

En av de viktigaste framgångsfaktorerna är att organisationen har stort engagemang och övertygelse att bidra till ett bättre samhälle. Insatserna tar nämligen tid och kraft att genomföra, men har stora möjligheter att skapa nytta på sikt.

• Anpassning till skolans behov

Nära dialog mellan företag, skolläring och personal är viktig för att ge ett stöd som skola och elever kan ta emot. Planering är av stor vikt, insatserna förläggs till tidpunkter när de inte krockar med nationella prov eller dylikt.

• Struktur och stöd uppifrån

Medarbetarna som engagerar sig ska känna att de har stöd från ledningen i att genomföra sina insatser. De ska inte behöva ”uppfinna hjulet”. Kunskap från tidigare erfarenheter bör tas till vara och byggas in i en långsiktig modell för skolsamverkan.

• Professionella samarbetspartners

Samarbete med professionella partners är en metod för att ta tillvara engagemanget på bästa sätt. Företagets egna resurser utnyttjas effektivt medan partnern bidrar med struktur, avlastning och kunskap från tidigare samarbeten.

• Prova-på-erfarenheter

Effektivt för att fånga elevernas intresse är studiebesök på arbetsplatsen, att stimulera konkret problemlösning och låta dem prova olika arbetsmoment. Elever behöver både se, känna och göra för att väcka intresse och lärande.

Skanska utvecklar nu en verkningfull arbetsmodell för hur våra byggprojekt kan engagera sig i skolsamverkan. På så vis kan fler projekt axla ett ansvar för skolelever i framtiden. Dessutom vill vi uppmuntra andra företag och organisationer att också ta klivet in i skolan. Tänk efter: hur skulle ni själva kunna bidra med att visa elever er verklighet?

Skanskas hållbarhetsarbete

Skanska är en ledande byggaktör i Sverige. Kärnverksamheten är att utveckla, bygga och underhålla den fysiska miljön vi lever i.

Skanska har en vision för social hållbarhet: att driva nytänkande samhällsutveckling som ger goda livsvillkor för alla. Arbetet utgår från storstädernas kommissioner för social hållbarhet och Rådet för hållbara städer, som vill sätta människans behov i centrum för byggande och stadsutveckling. Vi identifierar samhällsbehov och utvecklar lösningar som skapar värden för våra kunder och samhället i helhet.

Vi har stor möjlighet att bidra till minskad bostadsbrist, ökad inkludering, hållbar stadsutveckling och infrastrukturlösningar som möter invånarnas behov både idag och i framtiden.



ANGEREDSUTMANINGEN

Samarbetspartner

Angeredsutmaningens mål är att fler ungdomar ska komma ut i arbete eller gå vidare från gymnasiet till andra utbildningar. Utmaningen skapar bryggor mellan skola, näringsliv och offentlig sektor. I samarbete med företag och organisationer får eleverna ett kontaktnät, förebilder och inspiration till ett framtida yrkesliv.



Samarbetspartner

My Dream Now:s vision är att alla elever ska känna sitt värde i samhället och hitta sin egen väg till jobb och uppfylla drömmar. Organisationen arbetar i områden där många unga saknar förebilder i arbetslivet, genom att engagera frivilliga från näringsliv och högskola som klasscoacher. De inspirerar skoleleverna att se möjligheterna i arbetslivet.



Vem mätte samhällsnyttan?

Konsultbolaget Payoff Utvärdering och Analys AB utvärderar sociala projekt med fokus på den samhälls-ekonomiska effekten av satsningar för utsatta grupper. Företaget synliggör värdet av investeringar som ofta på kort sikt ses som kostnader, men som på längre sikt har potential att skapa betydande lönsamhet.

